

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

28 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Bobeică Vasile în numele petiționarilor Panța Anatolie și Vacari Dumitru împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală la plângerea avocatului Vasile Bobeică în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru, în temeiul art.313 Cod de procedură penală.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 17 iulie 2019 pînă la 29 noiembrie 2019;

Instanța de apel: 16 decembrie 2019 pînă la 19 februarie 2020;

Instanța de recurs: 27 mai 2020 – 28 octombrie 2020.

A C O N S T A T A T :

1. La data de 17 iulie 2019, în Judecătoria Anenii Noi, sediul Central a fost înregistrată plângerea depusă de avocatul Bobeică Vasile în interesele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru, în temeiul art.313 Cod de procedură penală.

2. În motivarea plângerii avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru a invocat că: la data de 11.07.2019 prin ordonanța procurorului-șef interimar al procuraturii r-nul Anenii Noi, Roman Dorogan, s-a dispus refuzul în deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal în temeiul cererii de revizuire depusă de către avocatul Bobeică Vasile, din motivul că lipsesc temeiurile prevăzute de art.458 Cod de procedură penală, ca fiind nefondată.

Cu ordonanța nu este de acord din următoarele considerente: Conform Raportului de constatare medico-legală nr.1631 din 19.08.12 finisată la 10.12.12 cu concluzia-moartea cet. XXXXXXXXXXXX, a survenit în rezultatul insuficienței cardio - vasculare, cauzată de infarct miocardic acut, pe fondal de traumă cranio-cerebrală închisă; Raportul de expertiză medico-legală nr.170-1631 din 13.12.12 finisat la 17.12.12 la victima s-au depistat leziuni corporale grave, respectiv leziunile corporale fac constatarea obiectivă a mecanismului producerii acestora imposibilă;

Conform raportului de constatare medico-legală nr.109 din 17.03.14 nr.1587-moartea cet. XXXXXXXXXXXX a fost condiționată de consecințele traumei cranio cerebrale închisă, fapt confirmat prin datele documentației medicale prezentate. Tomografia computerizată din 27.07.2012 este o investigație de laborator suplimentară, care nu poate reflecta modificările patologice. Conform raportului de expertiză extrajudiciară nr.201803D0117 din 19.06.19, victima a suportat un traumatism cranio - cerebral închis sub formă de contuzie cerebrală gravă. În ambele cercetări histopatologice au fost depistate semne relevante ale pneumoniei bilaterale și care urmare, moartea lui XXXXXXXXXXXX a survenit în urma insuficienței cardio-respiratorii cu complicație, a bronhopneumoniei bilaterale, pe fondul de contuzie cerebrală gravă dar între traumatismul cranio-cerebral diagnosticat obiectiv la pacient și deces, nu există legătură directă de cauzalitate.

Concluzionează că raportul de expertiză din 19.06.2019 a elucidat divergențele create în expertizele descrise mai sus și servește temei pentru intentare a procedurii de revizuire.

Consideră că circumstanțele descrise mai sus, permit procurorului să intenteze o procedură de revizuire în baza actului juridic - expertiza din 19.06.2019, despre care nici acuzatorul nu putea să cunoască și nici judecata la momentul pronunțării hotărârilor.

A solicitat, anularea ordonanței procurorului din 11.07.2019 nr.1087, obligarea Procurorului de a intenta procedura de revizuire cu trimiterea în instanța a materialului cercetării privind revizuirea.

3. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 29.11.2019, a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea avocatului Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru, împotriva ordonanței procurorului din data de 11.07.2019 prin care s-a refuzat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal.

4. Încheierea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 29.11.2019 a fost atacată cu recurs de către avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru prin care a solicitat casarea încheierii cu emiterea unei noi decizii prin care Procurorul Procuraturii r-nului Anenii Noi să fie obligat a intenta procedura de revizuire a procesului penal în temeiul art. 458 Cod de Procedură Penală.

4.1 În motivarea recursului avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru a invocat că:

- procurorul nu a examinat deplin și complet argumentele invocate în plângere;
- nu s-a efectuat un proces obiectiv și amplu fiind încălcate atât

normele naționale, cât și cele internaționale;

- raportul de expertiză din 19.06.2019 a elucidat divergențele create în expertizele descrise servesc temei pentru intentare a procedurii de revizuire;

- consideră că circumstanțele descrise permit procurorului să intenteze o procedură de revizuire în baza actului juridic - expertiza din 19.06.2019, despre care nici acuzatorul nu putea să cunoască și nici judecata la momentul pronunțării hotărârilor.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, a fost respins ca nefondat recursul avocatului Vasile Bobeică în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru și menținută încheierea Judecătorei Anenii Noi, sediul Central din 29.11.2019.

5.1 Pentru a se pronunța, instanța de apel a stabilit că, prin sentința Judecătorei Anenii Noi din 30.03.2015, Panța Anatolie și Vacari Dumitru au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2), 149 alin.(1) Cod penal prin care în baza art.84 alin. (1) cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită pedeapsa câte 4 ani închisoare fiecare.

În temeiul art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate condamnaților a fost suspendată condiționat pe perioadă de probațiune de 5 ani.

Sentința Judecătorei Anenii Noi a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura r-nul. Anenii Noi, Stăvilă Alexei și avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpaților.

Prin decizia instanței de apel din 06.10.2015, a fost respinsă cererea de apel a avocatului Cevdari Vladimir în numele inculpaților ca fiind nefondată și a fost admis apelul procurorului, casată sentința în latura penală și a pedepsei stabilite inculpaților, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Panța Anatolie și Vacari Dumitru au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(2), 149 alin.(1) Cod penal și condamnați la 13 ani închisoare pentru fiecare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 23.03.2016 recursul înaintat de avocatul Cevdari Vladimir în numele inculpaților Panța Anatolie și Vacari Dumitru a fost declarat inadmisibil.

Temei pentru inițierea procedurii de revizuire, avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru a invocat că concluziile primei instanțe cât și a celor naționale vin în contradicție cu

circumstanțele cauzei, iar faptelor săvârșite le-a fost dată o încadrare juridică greșită și anume cauza decesului lui xxxxxxxxxx nu este trauma cranio-cerebrală, or, la data de 19 iunie 2019 s-a întocmit Raportul de Expertiza Extrajudiciară nr.201803D0117 al Centrului de Medicină Legală, prin care în concluzie au fost elucidate aspecte importante, care nu au fost cunoscute nici organului de urmărire penală și nici instanței de judecată: “Moartea cet. Xxxxxxxx a survenit în urma insuficienței cardio-respiratorii ca complicație a bronhopneumoniei bilateral, pe fundal de contuzie cerebral grav, între traumatismul cranio-cerebral, diagnosticat obiectiv la pacient și deces, nu există legătură directă de cauzalitate”.

S-a constatat, că în vederea calificării corecte a acțiunilor condamnaților și stabilirea cauzei decesului victimei Xxxxxxxx au fost efectuate trei expertize medico-legale concluziile cărora au fost expuse în raportul de expertiză medico-legală nr.103-1631 din 10 decembrie 2012, raportul de expertiză medico-legală suplimentar nr.170-1631 din 17 decembrie 2012, raportul de expertiză medico legală în comisie nr.109 din 04 august 2014 și confirmate prin explicațiile expertului Savciuc V., care a indicat că decesul lui Xxxxxxxx este trauma cranio-cerebrală. Raportul de expertiză medico legală în comisie nr.109 din 04 august 2014 a fost efectuat de către S. Tighineanu - șef al secției Expertize în comisie a CML, expert judiciar medico-legal categorie superioară, Capcelea V. - expert judiciar medico-legal categorie I, V. Savciuc-șef secție tanatologie al CML - expert judiciar medico-legal categorie superioară.

În speța discutată, circumstanțele, faptele, împrejurările, la care face trimitere petiționarul, sânt aceleași, fapte deja cunoscute, asupra cărora instanța de judecată s-a pronunțat prin hotărârile judecătorești menționate.

Instanța de apel a reținut că, argumentele recurentului nu pot fi reținute drept convingătoare și vor fi respinse, ca neîntemeiate, din motiv că sunt declarative, or nu au fost prezentate argumente concrete și certe, ce ar indica la faptul că investigația în cazul sesizării acestuia și, în special, abordarea organului de urmărire penală și a procurorului în cadrul controlului nu ar fi corespuns cerințelor inerente.

Instanța de apel a constatat că, sesizarea adresată procurorului a fost examinată minuțios. Urmare a examinării acesteia, a fost adoptată ordonanța contestată în cauză, acestea fiind motivate în raport cu circumstanțele de fapt constatate criticile invocate de către petiționar, argumentele procurorului expuse în motivarea poziției sale sunt

întemeiate și pertinente cazului.

Instanța de apel a mai notat că, sunt lipsite de temei argumentele, precum că în cadrul procesului penal au fost lezate drepturile și interesele legitime ale petiționarului, or în motivarea plângerii, nu au fost invocate careva vicii fundamentale care au afectat hotărârile contestate, nu au fost invocate careva temeuri plauzibile de declarare a nulității ordonanței contestate, criticând doar acțiunile organului de urmărire penală și deciziile procurorilor, care, în opinia subiectivă a acestuia sunt ilegale, neîntemeiate și nemotivate.

Instanța de apel a menționat că, scopul legal al oricărei investigații oficiale a faptelor presupuse pe temeuri rezonabile a fi prejudiciabile îl constituie întreprinderea măsurilor, epuizarea tuturor căilor posibile în administrarea probelor pentru stabilirea circumstanțelor cauzei, respectiv, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căruia să nu existe nici o aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care sau aflat la originea faptei sau investigației.

Instanța de apel a subliniat că Organul de urmărire penală și instanța de judecată a întreprins întreg spectrul de acțiuni procesuale în vederea examinării plângerii și a dat răspuns la toate întrebările și neclaritățile invocate de către avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru, se constată că organul de urmărire penală i-a asigurat dreptul de a-și apăra drepturile și libertățile, or au fost examinate în totalitate faptele indicate în plângerea declarată.

În aceste împrejurări instanța de apel a apreciat ca fiind formale și pur declarative argumentele recurentului precum că, procurorul a luat o atitudine superficială la examinarea cauzei și a materialelor anexate, de vreme ce la examinarea cauzei procurorul se conduce strict de rigorile procesual penale și de atribuțiile funcționale, urmând nu doar să administreze probele întru învinuirea persoanei, dar și probele ce îl dezvinovățesc, în cele din urmă pronunțându-se asupra întregului probatoriu administrat la caz, lucru care de altfel a și fost efectuat.

Instanța de apel a reiterat că, ordonanța contestată este argumentată și emisă fără încălcarea a careva norme care ar face obiectul lezării a careva drepturi și libertăți ocrotite de legea penală, procesual penală, sau alte acte normative.

Instanța de apel a menționat că, argumentele invocate de recurent

nu și-au găsit confirmare în ședința instanței de recurs.

Analizând materialele prezentate, instanța de apel nu a găsit temei de admitere a recursului înaintat.

Instanța de apel a subliniat că în situația în care instanța și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO din 21.01.1999 în cauza Garcia Ruis versus Spania).

3. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs în anulare de către avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru, prin care invocând încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a solicitat casarea încheierii și dispunerea rejudecării cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea plângerii avocatului Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru împotriva ordonanței procurorului din data de 11.07.2019 prin care s-a refuzat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal, cu obligarea procurorului la înaintarea demersului cu privire la deschiderea procedurii de revizuire.*

5.1 *În susținerea recursului avocatul Bobeică Vasile în numele lui Panța Anatolie și Vacari Dumitru a invocat că:*

- instanțele judecătorești au ignorat totalmente și nu au examinat în detaliu aspectul ce ține forța probantă a raportului de expertiză extrajudiciară, unde au reținut că argumentele procurorului în ordonanța de respingere a cererii de revizuire depusă de avocatul Bobeică Vasile sunt întemeiate și pertinente cazului;

- procurorul a făcut o abordare și interpretare individuală total greșită și contra rigorilor legale referitor la expertiza judiciară, or legislația procesual penală, nu califică o expertiză efectuată de șefii de secții sau alți membri de categorii cu funcții înalte mai superioară vis a vis de un raport de expertiză făcut de experți cu rang mai inferior, or în circumstanțele respective fiecare expert poartă răspundere de concluziile efectuate ba mai mult fiecare probă este apreciată în mod individual de către instanța de judecată la emiterea hotărârii aceasta neavând o valoarea prestabilită, or în speța respectivă și în argumentele reținute de către instanțele de judecată care au examinat cauza respectivă ignoră această regulă imperativă și apreciază corect abordarea și constatările procurorului care de facto nu face altceva decât să ofere o valoarea prestabilită raportului de expertiză extrajudiciară contrar atribuțiilor sale;

- consideră că anume în reținerea de către instanțele de judecată ca fiind plauzibile și corecte constatările procurorului s-a emis decizia de respingere ca nefondat a recursului avocatului Bobeică Vasile prin care a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea în interesele lui Panța Anatolie și Văcări Dumitru împotriva ordonanței procurorului din data de 11.07.2019 prin care s-a refuzat deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal;

- împrejurările apreciate de către instanță ca fiind pur formale și declarative este o apreciere iluzorie și arbitrară or argumentele petiționarilor despre importanța necesității revizuirii datorită concluziei statuate în raportul de expertiză extrajudiciare nu sunt niște afirmații declarative și este o explicație logică care duce la necesitatea stringentă de revizuire a cauzei ce ține de drepturile și libertățile inculpaților, odată ce raportul de expertiză extrajudiciară relevă două concluzii absolut diferite în raport cu primele expertize și anume:

a) moartea cet. XXXXXXXXXXXX a survenit în urma insuficienței cardio-respiratorii ca complicație a bronhopneumoniei, pe fondai de contuzie cerebral gravă.

b) între traumatismul cranio-cerebral, diagnosticat obiectiv la pacient și deces, nu există legătură de cauzalitate.

6. *Referința asupra recursului declarat, nu a fost depusă.*

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru următoarele considerente.*

În conformitate cu art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Iar, conform art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, *în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.*

Astfel, Colegiul penal reține că pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac

reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II din Codul de procedură penală – calea apelului și a recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că, decizia instanței de apel prin care a fost respins ca nefondat recursul avocatului Vasile Bobeică în numele lui Panta Anatolie și Vacari Dumitru și menținută încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul Central din 29 noiembrie 2019, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, *nu cade* sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva deciziei instanței de recurs din speță este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, întrucât acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1), 455, 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, declarat de către avocatul Bobeică Vasile în numele petiționarilor Panța Anatolie și Vacari Dumitru, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 noiembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda